

Skatteoppkreveren i Larvik

Larvik
kommune

Vår saksbehandler:
Jon Mathisen
Telefon: 33 17 17 32

Deres ref.:

Vår ref.:
08/33712

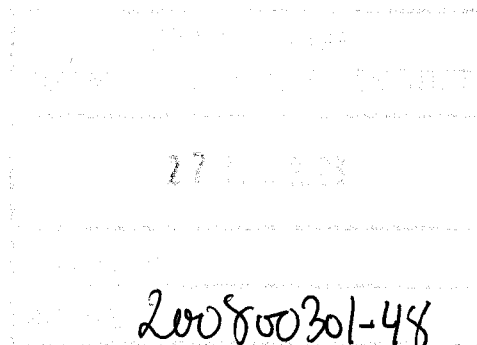
Arkiv:
FD-

Vår dato:
26.05.2008

Deres dato:

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Oversendelse av høringsuttalelse - NOU 2007/12- Offentlig innkreving

Vedlagt følger utskrift kommunestyrevedtak datert den 21.5.2008 og høringsuttalelse fra Larvik kommune vedrørende NOU 2007 nr. 12 - Offentlig innkreving.

Larvik kommunestyret gjorde følgende vedtak og avga følgende høringsuttalelse:

"Kommunestyret slutter seg til særmerknaden til mindretallet i Innkrevingsutvalget om den kommunale innkrevingen og er for øvrig enig i de av innkrevingsutvalgets forslag til forbedringer som knytter seg til den eksisterende organiseringen."

Med hilsen

Jon Mathisen
saksbehandler

ArkivsakID.: 08/1910

Arkivkode: FE-203

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
024/08	Plan og økonomikomiteén	07.05.2008
076/08	Kommunestyret	21.05.2008

HØRING - OFFENTLIG INNKREIVING

RÅDMANNENS FORSLAG TIL VEDTAK:

Kommunestyret slutter seg til særmerknaden til mindretallet i Innkrevingsutvalget om den kommunale innkreivingen og er for øvrig enig i de av Innkrevingsutvalgets forslag til forbedringer som knytter seg til den eksisterende organiseringen av offentlige innkreivingen.

07.05.2008 Plan og økonomikomiteén

Møtebehandling:

Rådmannens forslag ble enstemmig anbefalt vedtatt.

PØK-024/08 Vedtak:

Kommunestyret slutter seg til særmerknaden til mindretallet i Innkrevingsutvalget om den kommunale innkreivingen og er for øvrig enig i de av Innkrevingsutvalgets forslag til forbedringer som knytter seg til den eksisterende organiseringen av offentlige innkreivingen.

21.05.2008 Kommunestyret

Møtebehandling:

Plan- og økonomikomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

KST-076/08 Vedtak:

Kommunestyret slutter seg til særmerknaden til mindretallet i Innkrevingsutvalget om den kommunale innkreivingen og er for øvrig enig i de av Innkrevingsutvalgets forslag til forbedringer som knytter seg til den eksisterende organiseringen av offentlige innkreivingen.

SAKSBEHANDLER: skatteoppkrever Jon Mathisen

SAMMENDRAG:

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har oversendt NOU 2007/12 om offentlig innkreving til uttalelse. Det er det regjeringsoppnevnte Innkrevingsutvalget som i september 2005 fikk oppgaven å utrede den samlede offentlige innkrevingsfunksjonen. Innkrevingsutvalget foreslår en rekke ulike tiltak for forbedring og effektivisering. På en rekke områder er det enighet, men på noen sentrale områder har utvalget delt seg i et flertall og et mindretall. Flertallet vil sentralisere all offentlig innkreving i én etat inndelt i 5 regioner. Mindretallet vil ikke at den kommunale innkrevingen, spesielt skatteinnkrevingen, skal sentraliseres.

Frist for uttalelse er 2. juni 2008.

HANDLINGSROM:

Skattebetalingsloven, folketrygdloven og kommuneloven.

FAKTISKE OPPLYSNINGER:

De største innkrevingsområdene i stat og kommune er innkrevingen av skatter og avgifter som utgjør til sammen om lag 870 milliarder kroner.

Oppdraget til Innkrevingsutvalget ble formulert slik: "Det synes å være et betydelig forbedringspotensiale for å forbedre den offentlige innkrevingen, spesielt innenfor tvangsinnkrevingen. Potensialet knytter seg særlig til

- a. Brukerorientering og rettsikkerhet, herunder likebehandling samt administrative byrder for næringslivet.
- b. Effektivisering av offentlig ressursbruk.
- c. Bedre innkrevingsresultater ved at tapene reduseres.

Utvalget har følgende forslag:

Tiltak knyttet til ordinær innbetaling (perioden til og med forfall):

1. Elektroniske varslings- og betalingssystemer:

Utvalget anbefaler at alle offentlige innkrevingsaktører skal tilby elektroniske varslings- og betalingsordninger som bankenes eFaktura og AvtaleGiro. Kommunene leder an i bruken av slike tjenester på ulike typer krav, mens det foreløpig er et begrenset antall statlige etater som gjør det. Utvalget mener staten bør sette seg ambisiøse mål når det gjelder å utvide omfanget av slike tilbud. Utvalget mener det kan være hensiktsmessig å pålegge offentlig innkrevende som er ansvarlig for store innkrevingsordninger rettet mot bedrifter (som for eksempel skatt og avgift) å tilby elektronisk faktura.

2. En reskonto:

Offentlig sektor har mange ulike formål som forvaltes av mange ulike virksomheter innenfor stat og kommune. Disse utgjør til sammen en mengde fastsettelse og de har hver for seg et selvstendig regnskapsansvar for sin aktivitet. Det innebærer et stort antall lokale regnskap med et tilsvarende stort antall reskontroer. En felles reskonto for hver betaler betyr at alle

statlige etater, fylkeskommuner og alle kommuners reskontro vill måtte samles i en felles sentralløsning. En samling av reskontro og regnskap vil imidlertid skape store utfordringer for hvordan det offentlige løser sin økonomifunksjon i dag. Utvalget har ikke hatt anledning til å utrede spørsmålet nærmere, men antar at et slikt tiltak er kostnadskrevende å gjennomføre og videre mener utvalget at effekten av en slik samordning av reskontro og regnskapsføring vil være marginal.

Det kan imidlertid tenkes at man kan samle flere regnskap og reskontroer for et mindre antall krav, for eksempel de vanligste skatte- og avgiftskravene. Utvalget ser at spørsmålet er under utredning i skattedirektoratet og vil ikke gi noen ytterligere anbefalinger til de prosessene som allerede er i gang.

Tiltak knyttet til innfordringsfasen (perioden etter forfall, misligholdte krav):

Tiltakene innkrevingsutvalget foreslår i innfordringsfasen kan sorteres i to hovedgrupper:

1. Organisatoriske tiltak – ny etat.
2. Generelle tiltak – tiltak med utgangspunkt i dagens organisering.

1. Organisatoriske tiltak – ny etat

Flertallet i utvalget, med ett unntak, er kommet til at den beste måten å løse det offentliges innfordringsoppgaver på, er å samle alle offentlige krav i én statlig etat som har innfordring som sin kjerneoppgave og organisert i 5 regioner. Mindretallet støtter en eventuell samling av de statlige kravene i én etat, men er uenig i at kravene i fellesinnkrevingen, dvs. kravene som innkreves av skatteoppkreverne på vegne av staten, fylkeskommunene og kommunen, overføres.

Flertallet legger til grunn at skatteoppkreverfunksjonen fortsatt skal være kommunalt forankret. Det er krav som må innfordres etter 1. gangs puring/varsel flertallet av utvalget vil samle i én statlig etat. Skatteoppkreveren vil etter ovennevnte flertalls modell ha to kjerneoppgaver:

- a) Oppgaver som hører inn under den ordinære innbetalingen som utskrivning av krav, avregning, mottak av ordinær innbetaling og utskrivning av purringer.
- b) Kontroll av arbeidsgiveres beregning av arbeidsgiveravgift og skattetrekk.

Utvalget ser at overføring av oppgaver fra kommune til en ny statlig etat innebærer også overføring av personell og kompetanse på innfordringsområdet. Dette vil få konsekvenser for kommunens evne til å forestå innfordring av egne krav – spesielt de mindre kommunene. Dette mener flertallet løses gjennom best muligheten for kommunene til å benytte den nye innfordringsetaten til innfordring også av kommunale krav. For øvrig kan utfordringen løses gjennom samarbeide mellom kommunene. Flertallet legger til grunn at det er mulig gjennom denne organiseringen og redusere antall årsverk som benyttes til innfordring av offentlige krav.

Utvalget har også drøftet andre organisatoriske løsninger. Disse vil, etter flertallets vurdering, på en mindre tilfredsstillende måte løse utfordringene ved en fragmentert oppgaveløsning i det offentlige.

2) Generelle tiltak – tiltak med utgangspunkt i dagens organisering

Utvalget mener at et nærmere fokus på felles innfordringsstrategi og sterkere styringssignaler på innfordringsområdet, vil kunne øke samordningen etatene imellom. Utarbeidelse av felles innfordringsstrategi og styringssignaler krever at Finansdepartementet samarbeider med de andre departementene på deres innfordringsområder.

For å effektivisere offentlig ressursbruk i gjeldsordningssaker, foreslår utvalget at en innsamlingsmyndighet uttaler seg på vegne av alle de statlige kreditorene og skatteoppkreverne som har krav som inngår i en rettslig gjeldsordning.

Utvalget vurderer det som mulig at visse innsamlingsoppgaver utføres av en innsamlingsmyndighet. Eksempelvis vil det kunne være aktuelt at det kun en aktør som kan foreta tvangstrekk i lønn.

Utvalget mener bedre informasjons- og veiledningstiltak bør samordnes mellom etatene.

Utvalget mener motregning av krav i større utstrekning kunne vært foretatt dersom informasjon om offentlige ytelser og krav var lettere tilgjengelig for alle offentlige etater. Etablering og utvikling av automatiserte rutiner for datautveksling av krav og utbetalinger, vil være et stort og komplisert prosjekt og bør bygge på eksisterende registre.

Utvalget mener elektronisk utveksling av opplysninger bør skje i større omfang enn i dag. Det vil være behov for tettere kobling av systemer og utvalget ser det kan by på en rekke kostnadskrevende og vanskelige oppgaver.

Særmerknad fra mindretallet, utvalgsmedlemmet Solveig Løhaugen:

Mindretallet støtter ikke forslaget om å etablere en sentralisert tvangsinnkrevingsetat som skal overta skatteinnkrevingen. Kommunene vil etter flertallets forslag kun stå igjen med innkreving av kommunale krav, føring av skatteregnskapet, avregning av skatt og arbeidsgiverkontrollen.

Innkrevingsutvalget har ikke gjennomført egne analyser av hvor godt eller dårlig den norske skatteinnkrevingen fungerer, men har kun lagt til grunn at det er stort forbedringspotensiale. Mindretallet kan ikke se at utvalgets arbeide har frembrakt vesentlig ny dokumentasjon for sine anbefalinger utover det som er fremkommet i tidligere utredninger.

Dialog er viktig i innkrevingsarbeidet og gir mindre behov for tvangstiltak. Nærhet og mulighet for skattyter til å møte opp hos den lokale skatteoppkreveren er sentralt. Det er dokumentert at de kommunale skatteoppkreverkontorene får vesentlig bedre score enn de statlige skattekontorene når det gjelder kvalitet på brukerservice.

Forslaget om en statlig innkrevingsetat bygger på den modellen som ble innført i Danmark 1. november 2005. Skatteinnkrevingen ble statliggjort og ansvaret for tvangsinnkrevingen av alle typer offentlige krav ble overført til "Restanseinndrivelsesmyndigheten". Den danske Riksrevisjonen viser i sin rapport av 30. november 2006 at skattegjelden har hatt en økning etter at staten overtok innsamlingsoppgaven. Riksrevisjonen påpeker at de samlede restanser har økt fra 14,8 milliarder kroner til 22,7 milliarder kroner, at man har mistet skatteinntekter på 400 millioner kroner og at danskenes personlige skattegjeld har steget med 1,7 milliarder kroner.

De kommunale skatteoppkreverne klarer å innkreve over 99,5 % av samlet utlignet skatt og avgift når samtlige skatter og avgifter sees under ett. Resultatene på landsbasis pr. 30.06.07 viser at kommunale skatteoppkrevere oppnår en løsningsgrad opp mot 100 % for mange av skatteartene allerede pr. 30.06. året etter fastsettelsesåret.

En eventuell statliggjøring av deler av skatteinnsamlingsoppgaven vil – ut fra sikker statlig praksis – medføre at tilskuddet til kommunene blir kuttet med minst tilsvarende utgifter kommunene har til skatteinnsamlingsoppgave. Dette er ikke berørt i utredningen.

Utvalgets arbeid har kun gitt svar på hvilke organisatoriske tiltak som vil kunne gi færre innfordringsenheter, uten at dette vil gi et bedre innfordringssystem i Norge.

Saksfremstillingen:

Saksfremstillingen overfor er et utdrag av NOU 2007 nr. 12. Hele dokumentet finnes på nettadressen: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/dok/NOUer/2007/NOU-2007-12.html?id=487555>.

MILJØFAKTORER:

Ingen.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER:

Dersom skatteinntektene minker på grunn av organiseringen, innebærer det mindre skatte- og avgiftsinntekter til fordeling mellom kommunene.

Statlig praksis innebærer at ved oppgaveforflytning fra kommune til stat vil staten sikre seg minst en tilsvarende reduksjon i overføringen til kommunene.

KONSEKVENSER FOR BARN OG UNGE:

Ingen.

ALTERNATIVE LØSNINGER:

Flertallets løsning med sentralisering av offentlig tvangsinnkreving.

VURDERINGER OG KONSEKVENSER:

Det vises her til det som tidligere er sagt ovenfor under pkt. "Særmerknader" fra mindretallet og utvalgsmedlemmet Solveig Løhaugen."

Det er ikke tilrådelig å omorganisere en kommunal innkreving som innkrever 99,5 % av all utlignet skatt og avgift på bakgrunn av Innkrevingsutvalgets formening om at det ligger et betydelig forbedringspotensiale i den kommunale innkrevingen. Utvalget har ikke dokumentert sine påstander. Fall i skatteinntekter og økte restanser som den danske riksrevisjonen påpekte i 2006 etter danskenes tilsvarende reform, kan få så store konsekvenser for det offentlige inntekter at det bør i det minste sannsynliggjøres eller dokumenteres at man vil få en bedre innkreving gjennom omorganiseringen/sentraliseringen.

Det er verdt å merke seg at Kemnerkontoret i Oslo, Norges største innkrever av skatt og avgift, i 1998 valgte å systematisere sin innkreving med et system kalt Debitor Tilpasset Innfordring (DTI). Det ble gjort fordi man så at de mindre kommunekasserere hadde bedre løsningsgrad og utarbeidet derfor et innkrevingssystem som skulle kunne nærme seg den individuelle behandlingen av debitorerne man antok lå bak de mindre kommunekasserernes gode resultater.

Rett utskrift bekreftes og sendes

- Saksbehandler til oppfølging.

Larvik, 27. mai 2008
for rådmannen

May Eli Bredvei
sekretær